

Försvarsdepartementet
Ministern för civilt försvar

Till riksdagen

Svar på fråga 2025/26:446 av Sanna Backeskog (S)
Skydd i händelse av kris eller krig

Sanna Backeskog har frågat mig hur jag och regeringen avser att se till att alla svenskar, även personer med funktionshinder, får tillgång till skydd i händelse av kris eller krig.

I Sverige pågår just nu arbetet med att bygga upp det svenska totalförsvaret. Det militära försvaret förstärks och det pågår en bred uppbyggnad av det civila försvaret.

I Sverige finns cirka 64 000 skyddsrum med plats för 7 miljoner personer. Tillsammans med Finland, Norge och Schweiz har vi ett i förhållande till resten av världen unikt stort bestånd av skyddsrum. Det finns med andra ord ett etablerat skyddsrumsbestånd med goda möjligheter att erbjuda stora delar av befolkningen ett gott skydd vid höjd beredskap. Skyddsrummen är primärt byggda för att ge skydd. De är oftast byggnadstekniskt förstärkta lokaler och utgör vanligtvis en del av en källare i en byggnad men det förekommer även skyddsrum i form av fristående lokaler. De flesta skyddsrum har byggts

någon gång under det kalla kriget. Att retroaktivt tillgänglighetsanpassa dessa skyddsrum skulle vara förenat med mycket stora svårigheter. Myndigheten för civilt försvar har ett ansvar enligt förordningen (2006:638) om skyddsrum att verka för att skyddsrummen ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Precis som i fråga om krisberedskap är det de som är i störst behov av stöd som behöver hjälp från samhället. I händelse av krig kommer alla behöva hjälpas åt.

Frågan om skyddsrum har varit föremål för en statlig utredning och utredaren överlämnade 2022 ett betänkande till regeringen – Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57). Betänkandet har varit ute på remiss hos 174 remissinstanser.

Den 8 januari 2026 fattade regeringen beslut om en lagrådsremiss – Ett starkare skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap. Lagrådsremissen innehåller bland annat förslag till en ny lag om skyddsrum och skyddade utrymmen. Nyheter i lagen är bland annat att systemet med skyddsrum ska kompletteras med så kallade skyddade utrymmen, vilket är utrymmen som ska vara utformade och utrustade för att ge ett skäligt skydd mot verkningar av sådana stridsmedel som kan antas komma till användning i krig. Skyddade utrymmen bedöms kunna utgöra ett förstärkt skydd på platser där skyddsrum inte räcker till eller saknas. Dessutom bedöms skyddade utrymmen i högre utsträckning än skyddsrum vara anpassade för personer

med funktionsnedsättning och andra grupper med särskilda behov. Lagrådsremissen förtydligar även kommuners ansvar för information om vilka skyddsrum och skyddade utrymmen som finns inom kommunen och hur dessa kan användas. En kommun bör till exempel, inom ramen för denna informationsskyldighet, kunna lämna tillgänglig information om vilka skyddsrum som är anpassade för personer med funktionsnedsättningar.

Regeringen anger samtidigt i lagrådsremissen att skyddsrum i så stor utsträckning som möjligt bör vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Dessutom anger regeringen att synpunkter som inkommit i samband med remittering av betänkandet från bland annat DHR om tillgänglighetsanpassning av skyddsrum, kommer att beaktas inom ramen för det kommande förordningsarbetet. Jag och regeringen delar alltså uppfattningen att frågan är viktig. Regeringen kommer, som anges i lagrådsremissen, att återkomma till frågan bland annat inom ramen för det kommande förordningsarbetet.

Stockholm den 11 februari 2026

Carl-Oskar Bohlin